

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohus	Tartu Maakohus
Otsuse tegemise aeg ja koht	24.oktoobril 2008 Tartu Kohtumaja
Istungi aeg	24.oktoober 2008
Kriminaalasja number	1-08-10968 07260103256 kohtunik Peet Teidearu
Kohtukoosseis	
Prokurör	Tatjana Tamm
Istungisekretär	Jane Oidsalu
Süüdistus	Aare Uiboupin süüdistuses KarS § 275 järgi Anneli Uiboupin süüdistuses KarS § 275 järgi
Süüdistatavate andmed	Aare Uiboupin (ik : 36606122730; kriminaalkorras karistamata; väärtegude eest karistatud 2-korral, elukoht XXXX Anneli Uiboupin (ik :46711052728;Eesti kriminaalkorras karistamata, väärtegude eest karistatud 2 korral; elukoht XXXXXXXXXXXX Adv.Valli Murde (OÜ Advokaadibüroo Karl Saavo)

Kaitsja

Juhindudes KrMS § 311, § 312§ 313, § 315 lg.4 , § 319 lg.2 , kohus

OTSUSTAS:

Süüdi tunnistada Aare Uiboupin KarS § 275 järgses kuriteos ja karistada teda kolme(3) kuulise vangistusega.

KarS § 73 alusel karistust Aare Uiboupinile mitte täitmisele pöörata kui tema kolme(3)aastase katseaja jooksul ei pane toime uut tahtlikku kuritegu.

Tökend tühistada kohtuotsuse jõustumisel.

Süüdi tunnistada Anneli Uiboupin KarS § 275 järgses kuriteos ja karistada teda kolme(3) kuulise vangistusega.

KarS § 73 alusel karistust Anneli Uiboupinile mitte täitmisele pöörata kui tema kolme(3)aastase katseaja jooksul ei pane toime uut tahtlikku kuritegu.

Tökend tühistada kohtuotsuse jõustumisel.

Välja mõista Aare Uiboupinilt KrMS § 179 lg.1 p. 2 alusel sundraha 6525(kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni riigieelarvesse.

Välja mõista Anneli Uiboupinilt KrMS § 179 lg.1 p. 2 alusel sundraha 6525(kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni riigieelarvesse.

Välja mõista Aare Uiboupinilt KrMS § 180 alusel menetluskulu 10 307(kümme tuhat kolmsada seitse)krooni ja 45 senti riigieelarvesse.

Välja mõista Anneli Uiboupinilt KrMS § 180 alusel menetluskulu 10 307(kümme tuhat kolmsada seitse)krooni ja 45 senti riigieelarvesse.

Menetluskulu ja sundraha tasuda Rahandusministeeriumi kontole SEB Ühispankas 10220034800017, viitenumber 2800049874. Tasumisel märkida makse liik, otsuse number.

Edasikaebe kord

Apellatsioonkaebus on õigus esitada Tartu Maakohtule kirjalikult vormistatuna Tartu Ringkonnakohtu nimele 15 päeva jooksul tervikliku kohtuotsuse avaldamisest.

KOHTUOTSUSE PÕHIOISA

I Süüdistusakti sisu

Kuriteo asjaolud:

08.09.2007.a kell 00.23 sai Lõuna Politseiprefektuuri juhtimiskeskus telefoni teel väljakutse Tartu maakonnas XX vallas XX alevikus asuvasse Piilu baari, kus olevat toimunud kaklus. Politseipatrull koosseisus vanemkonstaablid Ergo Usar ja Toomas Traat jõudsid sündmuskohale kell 00.40. Kohale jõudes asusid politseinikud välja selgitama, mis toimunud oli. Teiste seas viibis baari juures väljas ka abielupaar Aare ja Anneli Uiboupin. Kuna Aare Uiboupin oli väga ärritatud olekus ja vanemkonstaabel Ergo Usar'i korraldusele maha rahuneda, ta ei reageerinud, otsustas Ergo Usar ta politseiauto juurde toimetada, et meesterahvas seal, teistest eemal, maha rahuneda saaks. Politseiautosse Aare Uiboupin vabatahtlikult nõus minema ei olnud, mistõttu olid Ergo Usar ja talle vahepeal appi tulnud Toomas Traat sunnitud tema suhtes jõudu kasutama, et meesterahvas siiski autosse saaks paigutatud. Autossepaigutamise käigus haaras aga Aare Uiboupin kinni Ergo Usaril seljas olevast politsei suvisest vormijopest, mille tagajärjel jope 35 sentimeetri ulatuses õmblustest rebenes. Selle peale, et tema abikaasa politseiautosse paigutati, tuli politseiauto juurde Anneli Uiboupin, kes politseinikelt valjuhäälselt nõudma hakkas, miks tema abikaasa politseiautosse pandi. Kuna Anneli Uiboupini käitumine oli agressiivne ja ta larmas avalikus kohas, otsustasid politseinikud ka tema autosse paigutada. Kuna Anneli Uiboupin ei olnud nõus vabatahtlikult politseiautosse istuma, kasutasid politseinikud tema suhtes selleks jõudu. Teel XX st Tartusse sõimasid Aare ja Anneli Uiboupin politseinikke ebatsensuursete väljenditega, nimetades neid vördjateks, munnideks ning nende lapsi vördjateks ja vesipeadeks. Selline Aare ja Anneli Uiboupin tegevus oli võimuesindajate jaoks solvav ja alandav.

Süüdistuse sisu:

Aare Uiboupin'it süüdistatakse selles, et tema 08.09.2007.a. kella 00.40-01.15 vahel Tartu maakonnas XX vallas XX alevikus asuva Piilu baari juurest Tartusse sõitvas politsei patrullautos Mazda 626 reg. Nr. 909 ALI solvas oma ametiülesandeid täitvaid politseiametnikke vanemkonstaabel Ergo Usarit ja Toomas Traati ebatsensuursete väljenditega, nimetades politseiametnikke vördjateks, munnideks ning nende lapsi vördjateks ja vesipeadeks, solvates sellega nende au ja väärikut.

Seega pani Aare Uiboupin toime KarS § 275 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o. võimuesindaja solvamise seoses tema ametikohustuste täitmisega.

Anneli Uiboupin'it süüdistatakse selles, et tema 08.09.2007.a. kella 00.40-01.15 vahel Tartu maakonnas XX vallas XX alevikus asuva Piilu baari juurest Tartusse sõitvas politsei patrullautos Mazda 626 reg. Nr. 909 ALI solvas oma ametiülesandeid täitvaid politseiametnikke vanemkonstaabel Ergo Usarit ja Toomas Traati ebatsensuursete väljenditega, nimetades politseiametnikke vördjateks, munnideks ning nende lapsi vördjateks ja vesipeadeks, solvates sellega nende au ja väärikut.

Seega pani Anneli Uiboupin toime KarS § 275 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o. võimuesindaja solvamise seoses tema ametikohustuste täitmisega.

Süüdistatavad Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin ei tunnistanud end süüdi neile esitatud süüdistuses.

II Kohtu seisukoht süüdistuse osas

Kohtuistungil ütlusi andnud kannatanu politseitöötaja Ergo Usar kinnitas, et nemad sõitsid koos kolleegi Toomas Traatiga väljakutsele XX, kus Piilu Baaris oli pidu ning külalisesineja oli J.H. Kohale sündmuskohale Piilu Baari juurde jõudes oli rahvast väljas väga palju. Baaritöötajaga vesteldi. Rahvas oli ärritunud kahe isiku peale, kes tekitasid probleeme; need olid Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin. Väljas oli läinud tuliseks sõnavahetuseks.; väljas oli 20 inimest. Aare Uiboupin ärritus omavahelise sõnavahetuse käigus. Aare Uiboupin oli temale hõiganud, et „... politsei on loll ning ei jaga matsu“. Kolleeg Ergo Usar oli palunud korrarikkumine lõpetada, kuid sellele ei allutud. Tülide lõpetamiseks oli Ergo Usar palunud Aare Uiboupinil autosse istuda. Autos oli Aare Uiboupin võtnud tema käisest kinni. Ergo Usari korraldusele käis haardest vabastada Aare Uiboupin ei kuuletunud. Autos oli Aare Uiboupin ütelnud neile solvavaid väljendeid: „lollid politseinikud, ei jaga oma tööd, maksumaksja raha raiskamine, tatikas, ei oska oma tööd teha“. Ka Anneli Uiboupin paigutati politseiautosse. Politseiauto poole Anneli Uiboupinina juhatamisel Anneli Uiboupin oli neid sõimanud rahva kuuldes ning see oli olnud neile väga alandav. Ergo Usari ütlustel olid mõlemad – nii Anneli Uiboupin kui ka Aare Uiboupin tugevate alkoholilõhnadega; neil esinesid ilmsed joobetunnused. Teel Tartusse solvasid mõlemad süüdistatavad neid. Ergo Usar ja tema kolleeg olid selgitanud, et nende osas algatatakse kriminaalasi politsei solvamise eest. Vaatamata sellele jätkus kannatanute aadressil solvavate väljendite ütlemine. Kui politseiauto oli jõudnud Haagele, oli Anneli Uiboupin ägedusega Ergo Usarit ja Toomas Traati hakanud solvama järgmiselt: „vesipeaga lapsed teil sünnivad.“ Aare Uiboupin oli jätkuvalt solvanud, et politsei ei oska oma tööd teha, ning ütles nende aadressil sõna „tatikad“. Ka sõna „munnid“, kasutati tema ja kolleegi aadressil. Ergo Usari ütlustel tundis ta end tugevasti solvatuna.

Kannatanu Toomas Traat ütlused kinnitavad üldjoontes kannatanu Ergo Usari ütlusi. Ka Toomas Traat kinnitas, et nad hoiatasid süüdistatavaid, et need jätaksid oma solvavate väljendite kasutamise nende kui politseinike aadressil. Toomas Traat sõnul oli Annelil Uiboupin nendele lausunud solvangutes eestvedaja ja seejärel oli Aare Uiboupin kohe Anneli Uiboupiniga liitunud neid solvama. Solvasid mõlemad süüdistatavad, öeldes neile „tatikad“, „lollid“. Kogu see 20 minutit mil nad sõitsid Tartusse, said nad kuulda süüdistatavatelt endale lausutavaid solvavaid väljendeid. See solvamine oli nende ametialase tegevuse vastu. Ergo Usarile last sõimati „vesipeaks“, see oli isiklik solvang.

Kannatanute ütlustest nähtub üheselt, et Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin neid tugevasti solvasid ning solvangud olid otseselt suunatud nende kui politseiametnike vastu.

Tunnistaja P.K. ütlusest nähtub, et Anneli Uiboupin oli peol alkoholijoobe tunnustega ning ebaviisaka käitumisega, teisi tüütav, ajas oma joogid ümber ja ka teiste joogi.

Tunnistaja A.P. ütlused kinnitavad, et tema ja Anneli Uiboupini vahel oli konflikt, millesse sekkus Aare Uiboupin. Tunnistaja kinnitas oma ütlusi tl.14, kus temale on politsei kinnitanud, et süüdistavad viiakse minema ka seepärast, et nad politsei jope katki tõmbasid; jope katkitõmbajaks oli olnud Anneli Uiboupin.

Tunnistaja P.V. ütlused kinnitavad, et peol oli Anneli Uiboupin pealetükkiv olnud ning tantsupõrandal A.P. selja tagant kaela ümbert kinni võttis ja jalaga tagumikku lõi. Tunnistaja ütlustel oli Anneli Uiboupin peol lärmakas ja ka alkoholijoobes. Annelit oli korrale kutsutud ning seepeale Anneli Uiboupin oli valanud P.V. alkoholiga üle, valas alkoholi riitele. Baaris turvamehi ei olnud ning kui rüseluseks läks, oli baaridaam kutsunud politsei välja. Rüselus oli toimunud Anneli Uiboupini ja A.P. vahel. Anneli Uiboupin oli võtnud J.H. käest mikrofoni ning hõiganud, et sai pudeliga pähe. Tunnistaja ütlustel oli Anneli Uiboupin mikrofoni hõiganud rumalaid väljendeid „...sitta oli käskinud süüa“. Tunnistaja ei ole näinud, kes Anneli Uiboupinile pudeliga lõi, küll aga kinnitas tunnistaja, et Anneli Uiboupin lõi esimesena. Tunnistaja ei teadnud, milline sõnavahetus kohale tulnud politsei ja Anneli Uiboupini vahel oli toimunud.

Süüdistatavate Anneli Uiboupini ja Aare Uiboupini kohtus antud ütlustel nad eitasid oma süüdistatavate Ergo Usari ja Toomas Traadi solvamist. Anneli Uiboupini ütlustel oli temale liiga tehtud ning ta ei olnud nõus politseiautosse sisenema, ajades käed laiali ning takistades sellega enda autosse paigutamist. Anneli Uiboupin eitas politseinike solvamist. Anneli Uiboupin kinnitas, et lahjat alkoholi ta sellel peol jõi. Anneli Uiboupin kinnitas, et oli trotslik, sest neid püüti baaris toimuva eest süüdlasteks teha.

Süüdistava Aare Uiboupini ütlustel tema ei solvanud politseinikke Ergo Usarit ja Toomas Traati. Aare Uiboupin möönis, et võis politseinikke ju kuidagi solvata. Ta eitas süüdistatavate väljendite lausumist politseile. Ta kinnitas, et solvata võis politseinikke Tartus arestikambris olles. Aare Uiboupin kinnitas, et võis sel õhtul olla tarvitanud 300 g alkoholi.

Analüüsides kohtulikke tõendeid, nähtub, et süüdistatavate ütlused erinevad suuresti kannatanute ja tunnistajate ütlustest. Kannatanute ütlustest nähtub otseselt, et süüdistatavad neid solvasid ametiülesannete täitmisel. Solvavad väljendid, mis ka eelpool ära toodud sai, on tingimata iga isikut tugevalt solvavad. Kannatanute ütlustest nähtub, et nad püüdsid küll politseiautos süüdistatavaid korrale kutsuda, kuid asjatult. Süüdistavad jätkasid nende solvamist.

Kannatanud politseiametnikud Ergo Usar ja Toomas Traat täitsid sündmuskohal oma tööülesandeid, millised neil olid Politseiseaduse § 3 kohaselt. Nad olid õigustatud tagama avalikku korda ning andma seaduslikke korraldusi korrarikkujatele. § 13 lg. 1 p. 1 ja § 14 kohaselt oli politseinikel kohustus sekkuda korra tagamiseks sündmuskohal ja kasutada korrarikkujate- kelleks osutusid Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin vastu suundi. Patrullileht ja selle lisa (tl. 33- 35) kinnitab, et kannatanud Ergo Usar ja Toomas Traat täitsid sündmuskohal tööülesandeid. Joobeseisundis isiku kainenemisele toimetamise aktid Anneli Uiboupini ja Aare Uiboupini osas (tl. 36- 39) kinnitavad süüdistatavate keskmist alkoholijoovet sündmuskohal.

Süüdistatavate vastuväited selles, et politseitöötajad neid on alusetult kinni pidanud ning kainenemisele toimetanud ei ole käesoleva süüdistuse teemaks. Kohtule ei ole esitatud andmeid selles, et politseitöötajate peale oleks esitatud kaebusi nende ametikohuste täitmisega seoses. Süüdistatavad võivad küll olla solvunud nende tegude osas alustatud kriminaalmenetluse üle, kuid süüdistatavad ei saa end vabandada ärritatud olekuga sündmuskohal. Kannatanute ütlustest nähtub, et süüdistatavaid kutsuti korrale, kuid nemad jätkasid kannatanute aadressil eelkirjeldatud solvavate väljendite kasutamist.

Oma tegevusega süüdistavad Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin realiseerisid KarS § 275 koosseisu – võimuesindajate politseitöötajate Ergo Usari ja Toomas Traat `solvamise seoses nende ametikohustuste täitmisega. Süüdistatavad panid teo toime otsese tahtlusega. KarS § 36 kohaselt tahtlikult või ettevaatamatusest põhjustatud joobeseisund ei välista süüd. Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin on süüvõimelised isikud ning puuduvad nende poolt toime pandud teo õigusvastasust välistavad asjaolud. Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin tuleb süüdi tunnistada KarS § 275 järgses kuriteos.

Kohtu seisukoht karistuse osas

KarS 56 lg. 1 kohaselt karistamise alus on isiku süü. Karistuse mõistmisel kohtu poolt või määramisel kohtuvälise menetleja poolt arvestatakse kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid, võimalust mõjutada süüdlast edaspidi hoiduma süütegude toimepanemisest ja õiguskorra kaitsmise huvisid.

Politseiametniku solvamisega süüdistatavad Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin sisuliselt näitasid üles ka ilmset lugupidamatust võimuesindajate vastu. Karistus politseiametniku solvamise eest peaks olema selline, mis peaks ära hoidma süüdlase poolt uue samasisulise süüteo.

Seadusandja on näinud ette sellise teo eest kuni kaheaastase vangistuse. Seega ei ole see vähetähtis kuritegu. Samas on seadus näinud selle kuriteo eest ette ka rahalise karistuse.

Prokurör taotles süüdistatavatele 3 kuulist vangistust, mida täitmisele ei pöörata, kui süüdistatavad Anneli Uiboupin ja Aare Uiboupin ei pane 3 aastase katseaja jooksul toime uut kuritegu. Prokurör lähtus karistuse küsimisel ka sellest, et süüdistavate peres on alaelised lapsed ning rahaline karistus oleks perele koormav.

Kaitsja oli seisukohal, et kui karistust kohaldada, siis 18 kuulise katseajaga ja kontrollnõuete täitmisega.

Vastustust kergendavaid ega vastustust raskendavaid asjaolusid kohus ei tuvastanud. Mõlemad süüdistatavad on varem kriminaalkorras karistamata, kuid karistatud mootorsõiduki alkoholi joobes juhtimise eest.

Kohus on seisukohal, et arvestada tuleb ka väärtegade eest mõistetud karistustega Aare Uiboupinile - rahatrahvidega, mis olid kohtuistungil ajaks veel täielikult tasumata.

Kohus on seisukohal, et rahalise karistuse mõistmine süüdistatavatele kahjustaks nende pere ning laste tähelepanuväärivaid materiaalseid huvisid. Rahalise karistuse mõistmine nende vanematele kahjustaks ka laste materiaalset olukorda ning see ei ole mitte vähetähtis fakt.

Anneli Uiboupinile ja Aare Uiboupinile on otstarbekas mõista kolmekuuline vangistus ning seda vangistust KarS § 73 alusel mitte täitmisele pöörata kui nemad 3 –aastase katseaja jooksul ei pane toime uut tahtlikku kuritegu.

Selline karistus ei ole süüdimõistetutele koormav, sest nemad on karistusest sisuliselt vabastatud. Katseaeg on selleks, et mõjutada inimest mitte enam kuritegu sooritama. Käesoleval juhul on katseaja kohaldamine vajalik. Kontrollnõuete täitmiseks kohustamine oleks käesoleval juhul, arvestades Anneli Uiboupinile ja Aare Uiboupinile iskuid- liigne koormis.

Menetluskulud

KrMS 180 kohaselt süüdimõistva kohtuotsuse korral hüvitab menetluskulud süüdimõistetu.

Süüdistatavatelt välja mõista kriminaaltoimikust väljavõtete tegemise kulu, kaitsjatasud eeluurimisel ja kohtus.

Välja mõista Anneli Uiboupinilt ja Aare Uiboupinilt KrMS § 179 lg.1 p. 2 alusel mõlemalt sundraha 6525(kuus tuhat viissada kaksikümmend viis) krooni riigieelarvesse.

Välja mõista Aare Uiboupinilt ja Anneli Uiboupinilt kummaltki KrMS § 180 alusel menetluskulu 10 307(kümme tuhat kolmsada seitse)krooni ja 45 senti riigieelarvesse.

Kohtunik